

Statsbanerne som Forretning betragtet i sig selv ikke paa nogen Maade kan taale en Nedgang, og paa den anden Side det med Hensyn til Statens Budget som en Helhed, at hvis vi forøger Statsbanernes Underskud med et stort Millionbeløb, saa vil det saa sikkert, som at 2 og 2 er 4, hvis vi ikke paa anden Maade skaffer Indtægter til Stede, medføre, at vi faar et stort driftsmæssigt Underskud paa Statens samlede Budget. Under disse Forhold kritikløst — kunde jeg næsten fristes til at sige, fordi der nu er en Stemning derfor ude i Landet, et Ønske derom — og derom kan vi jo alle være enige, saafremt der var et Grundlag for Nedsættelse af Statsbanernes Takster — alligevel at kræve Nedsættelse af Taksterne, uden at dette sker gennem f. Eks. Udgiftsnedgang — en Udgiftsnedgang, som man maatte kunne se, forinden man gik til Takstnedsættelsen —, det forekommer mig finansielt set ikke at være forsvarligt.

Vi fra vor Side ønsker selvfølgelig ogsaa Taksterne nedsat, vi erkender, at dette kan være for ikke faa Virksomheder en Faktor af ikke ringe Betydning, men vi maa mene, at det ikke kan lade sig gøre, uden at der samtidig finder en Udgiftsreduktion Sted. Det bliver da et Spørgsmaal, om dette kan lade sig gøre, og saa bliver sikkert igen Spørgsmaalet, om det kan lade sig gøre i en ret udpræget Grad at formindske den Tjenestemandsstab, som er knyttet til Statsbanerne. Jeg tror, at de fleste, der filosoferer lidt over Problemet Statsbanedrift, vil være klare over, at visse Dele af de danske Statsbaner betaler sig særdeles godt, medens andre Dele derimod betaler sig særdeles daarligt. Jeg har ved en tidligere Lejlighed, overfor en tidligere Minister for offentlige Arbejder, det nuværende ærede Medlem af dette Ting Hr. Slebsager, udtalt mig for, om ikke det var muligt at faa foretaget en Udregning af, hvorledes de forskellige Banestrækninger betaler sig. Naar jeg har fremsat denne Udtalelse, maa jeg dog hævde, at det er gjort, efter at jeg derom forinden har talt med en fremragende Jernbanemand, som var af den Formening, at dette naturligvis ikke lod sig gøre nøjagtigt, men som dog paa den anden Side var af den Mening, at det dog vel nok kunde lade sig gøre saa nogenlunde. Jeg henstiller til den højtærede Minister at gøre et Forsøg i den Retning, idet det er min Overbevisning — og Begivenhederne synes at vise, at den højtærede Minister giver mig Ret i den Anskuelse — at Regnskaber i det hele taget er meget nyttige for at faa konstateret, hvor det i særlig

Grad er at det er galt, det være sig med det ene eller det andet Led af en Bedrift, og skulde, hvad jeg tror, en saadan Udredning konstatere, at det i saa afgørende Grad er de, om jeg saa maa kalde dem, lokale Baner, der giver meget daarlige Regnskabsresultater, forekommer det mig, at der vil være god Grund til at overveje, om ikke disse Baners hele Driftsform i ikke uvæsentlig Grad kunde ændres i Retning af det, man har ved Privatbanerne, hvis Drift jeg tror gennemgaaende er ikke saa lidt billigere end Statsbanernes. En Sammenligning af dette Forhold vil det selvfølgelig være ønskeligt i det givne Tilfælde at faa. I alt Fald maa jeg hævde, at skal det være muligt at ændre Statsbanernes Takster, er der ikke anden Vej at gaa end at faa Udgifterne meget væsentligt ned. Om det siddende Ministerium, hvis Levetid vel for øvrigt ikke kan antages at blive saa saare lang, er det rette til at foretage de kraftige Nedsækninger, man sikkert gerne skulde have, kan jeg vel som konservativ have god Grund til at tvivle om.

Med Hensyn til selve Finansaaret 1926—27 tror jeg, som jeg allerede gentagne Gange har sagt, paa en forholdsvis god Balance ved Aarets Slutning, og dette, som jeg ogsaa allerede gentagne Gange har sagt, paa Grund af, at de indirekte Skatter indgaar med saa store Beløb. Spørger man nu, hvad der i øvrigt i dette Aar er foretaget til Forbedring af Balancen, maa man først og fremmest hæfte sig ved det, som er kommet automatisk paa Grund af Kronens Stigning, ganske særlig den betydelige Nedgang i Lønningerne. Det er imidlertid noget, som det siddende Ministerium hverken har noget specielt Ansvar for eller nogen særlig Ære af. Spørger man da, om der ikke er nogen Indtægtsnedgang, der ikke er kommet automatisk, maa det erkendes, at der er en enkelt Ting. Der er visse Ændringer i Postvæsenets Takster, som betyder en Indtægtsformindskelse paa 4 Mill. Kr. Yderligere er der de saakaldte generelle Nedsækninger paa 10 pCt., som man jo beskæftigede sig med i Slutningen af Finansaaret 1925—26. Det var Nedsættelser, hvis egentlige Begrundelse, saa vidt jeg forstaa, var den, at paa Grund af Kronens Stigning var de Institutioner, som blev nedskaaet med de 10 pCt., trods Nedsækningen lige saa vel stillede, som de var før Nedsækningen, men paa en Tid, hvor Kronens Værdi altsaa var mindre. Da man jo bør give enhver, hvad der kan tilkomme ham, maa jeg altsaa indrømme, at paa de to Punkter er der fra Ministeriets Side fore-